

- TORSKEN BADER I FEIT LODDE

FORSKNING Har funnet mye lodde

- Torsken storkose sæ i Barentshavet med store mengder smellfeit lodde...

Bjørn Tore Forberg

Tromsø

Det er havforsker Kathrine Michalsen som i populærpråk oppsummer essensen av det omfattende økosystemtoktet som nylig ble avsluttet ved kai i Tromsø.

Kathrine Michalsen

Havet rommer 4,4 millioner tonn voksen lodde, hvorav 2,5 millioner tonn er modne og klar for gyting i 2009. Det er mer enn noen gang siden 1992. I tillegg er det 30 år siden forskerne har sett så mye loddeyngel som nå. Fra før vet vi at forskerne har kommet med svært gode prognoser for den nordøstarktiske torsken. Og når den enormt verdifulle torsken møter så store mengder av lodda, torskens lettspiste og særdeles næringsrike og feite favorittrett, ja da er det vel bar å gi seg over.

Hemmelig

- Ja, det er en god stemning blant forskerne på toktet, sier Michalsen som er toktkoordinator sammen med den russiske forskeren Dimitry V. Prozorkevitch.

Også forskerne trives best i gode tider. Men i sluttspurten blir de hemmelighetsfulle og låser seg inn på et møterom der de skal skrive ned sine råd til Det internasjonale havforskningsrådet ICES. Kommende fredag gir ICES fangstanbefalinger som den norsk russiske fiskerikommisjonen skal gjøre om til kvoter uka etter.

Tokt i verdensklasse

Av en eller annen merkelig grunn er det bare Fiskeribladet Fiskaren som er på plass for å dekke det viktige møtet om bord i «Johan Hjørt» denne dagen

Fire norske og ett russisk fartøy med skiftevis 200 perso-

ner om bord, har i vekslende perioder fra 8. august til 3. oktober, gjennomført det som Kathrine Michalsen beskriver som verdens mest omfattende rutinetokt i sitt slag, med 1.000 trålstasjoner i tillegg til temperatur- og saltholdighetsmålinger, planktontrekk og prøvetaking med bomtrål og grabb.

«Kæm spis kæm?»

- Gjennom de siste årene har økosystemtoktet i Barentshavet blitt stadig bedre, sier Kathrine Michalsen som ved Havforskningsinstituttet i Bergen er faggrupeleder for «Utbredelse og trofiske interaksjoner».

- Og det betyr?
- Kæm spis kæm og kor e dæm.

- Og i øyeblikket har torsken valgt bort sild, polartorsk og krill til fordel for lodda?

- Lodda er absolutt favorittretten, ja.

Sier toktkoordinatoren, som ellers kan fortelle at de ikke bare har funnet mye lodde. Lodda er i tillegg ekstraordinært feit.

- Noen forskere forteller om monsterlodde, som er så tykk fra nakke til buk, sier hun og viser med fingrene noe som nesten ligner bredden av ei fyrstikkeske.

Det innebærer at det er flere byggesteiner på plass, ikke minst den uhyre viktige rauåta som fyller godt opp i Barentshavet.

Nå ser forskerne fram til å analysere alt materialet for å finne sammenhenger. Det handler blant mye annet om å analysere mageinnhold og fiskeartenes kondisjon. Det handler også om å sammenholde kart for fiskens utbredelse med kart som forteller hvor føden befinner seg. Litt interessant er det at det er funnet stor torsk både ved Novaja Semlja og ved Svalbard.

- Vi er ikke bare opptatt av å telle antall individer, men om å finne fram til fordelingen i tid og rom. Målet er å oppnå en bedre forståelse av prosessene, sier Mikalsen. Hun har også noen resultater som ikke er av beste merke.

Det blir kaldere

For eksempel har det vært markert mindre innstrømning

FAKTA: LODDE

■ Utbredelsen og mengden av loddeyngel har økt de siste fire årene. I år registrerte Havforskningsinstituttets forskere den høyeste indeksen for mengde loddeyngel på nesten 30 år. Loddebestanden (1 år gammel og eldre fisk) er nå på 4,4 millioner tonn. ■ Dette er en dobling fra fjoråret, og det høyeste bestandsanslaget siden 1992.

■ Det internasjonale Havforskningsrådet ICES gir sin anbefaling for loddefiske 10. oktober. Kvoten avgjøres av den norsk/russiske fiskerikommisjonen i Bergen 13.-17. oktoberm

» Gjennom de siste årene har økosystemtoktet i Barentshavet blitt stadig bedre.

Kathrine Michalsen

av atlantisk vann til Barentshavet enn normalt fra mars til oktober i år. Om dette er en trend er det ikke så bra. Vann fra Atlanterhavet er både næringsrikt og varmt. Det var mangelen på slik innstrømning som førte til torskebestands kollaps fra 1986 til 1989 og der påfølgende krisekvoter fra 1990.

Foreløpig er det imidlertid en for kort periode til å slå alarm. Men i det minste er forskerne på vakt.

Det har de siste årene vært snakk om temperaturøkning. Temperaturen i Barentshavet var rekordhøy i 2006, men siden da er den redusert til en halv grad Celsius over langtidsmidlet, omtrent slik forskerne har spådd.

Vinnere av årsyngel eller nullgruppe er lodde og torsk.

Yngel av sei, hyse og sild er lavere enn de siste årenes gjennomsnitt, mens ueryngel er mye lavere. Bestanden av kolmule i Barentshavet er redusert drastisk fra 660.000 tonn i fjor til 97.000 tonn i år. Bestanden av sild og polartorsk holder seg. Antall snøkrabber øker, mens varmekjære havnåla er på kraftig retur.

bjorn.forberg@fbfi.no
Telefon: 77665682

GODT NYTT: Forskerne som kom med godt loddenytt.

FOTO: BJØRN TORE FORBERG

Krav og råd spriker

Lederen for Fiskebåtredernes Forbund, Inge Halstensen antyder at det neste år bør ligge an til en loddekvote på rundt 400.000 tonn til mel og olje.

Dette står i kontrast til Norges Kystfiskarlag som bare vil tillate en kvote på 50.000 tonn forbeholdt kystflåten og alt til konsum. Dette begrunner han

med loddas betydning for de andre fiskebestandene og livet i Barentshavet.

Lederen i Norges Fiskarlag Reidar Nilsen venter på forskernes anbefaling før han vil si noe om hvor mye som skal fiskes, men han er ikke i tvil om at det blir et vesentlig loddefiske i 2009.

FAKTA: HOVEDFUNN

- Barentshavet er omkring 0,5° varmere enn langtidsmiddelet, og noe kaldere enn i de to siste årene
- 2008-årsklassen av lodde er den høyeste som har blitt registrert på 30 år
- 2008-årsklassen av sild er lavere enn gjennomsnittet og den laveste siden 2002
- 2008-årsklassene av hyse og sei er lavere enn gjennomsnittet og de laveste siden 2003
- 2008-årsklassen av torsk er god og den høyeste siden 1998
- 2008-årsklassen av uer er mye lavere enn gjennomsnittet for perioden 1980-2008
- Bestanden av voksen lodde (1 år gammel og eldre fisk) ble målt til 4,4 millioner tonn, hvor 2,5 millioner tonn er modnende fisk
- Bestanden av sild er på om lag samme nivå som i fjor med 590 000 tonn
- Bestanden av kolmule er redusert fra 660 000 tonn i fjor til 96 900 tonn i år
- Bestanden av polartorsk er på 1,12 millioner tonn, altså på samme nivå som i fjor
- Stor havnål (en varmekjær fiskeart) har en svært begrenset utbredelse i år
- Snøkrabbe er en relativt nyankommet art i Barentshavet, men ser nå ut til å øke i antall og utbredelse.

Bytter gjerne bort kvoten

LODDE: Rune Pedersen i Kjøllefjord er en av de få i Finnmark som har tillatelse til å fiske lodde. Men denne tillatelsen lar han gjerne være å bruke om lodda i stedet får bli som mat for torsk og hyse.

– Vi må godta at det blir et visst loddefiske. Men vi ser hvor fantastisk mye det betyr for de andre fiskebestandene at det er lodde.

I VERDENSKLASSE: Det norsk/russiske økosystemtoktet i Barentshavet er på sitt område verdens største rutinetokt, sier toktkoordinator Kathrine Michalsen ved Havforskningsinstituttet.

ILL.FOTO: GUNNAR BLØNDAL

NÅ INTRODUSERER SELFA

3 nye varianter av Norges mest solgte fiskebåt

**Selfa Kyst-/
Speedsjark 32'**
Bredden 3,42 meter.
Fart inntil 27 knop.

**Selfa Kyst-/
Speedsjark 35'**
Bredden 4,06 meter.
Fart 10-27 knop.

**Selfa Kyst-/
Speedsjark 36'**
Bredden 4,06 meter.
Fart 10-27 knop.

**Selfa Kyst-/
Speedsjark 40'**
Bredden 4,06 meter.
Fart 10-27 knop.

NYHET

SELFA 32' - STANDARD

På 2 år har dette blitt Norges mest solgte fiskebåt, pga gode egenskaper både ved garn, line, teine og juksadrift. God marsjfart opp til 1,5 tonn last, og et drivstoff-forbruk på under 2,5 liter ved 20 knop teller også mye. Nå introduserer vi 3 nye modeller for å tilpasse modellene enda mer etter ditt behov!

NYHET

SELFA 32' - KORTVEGG

Denne varianten gir deg mere akterdekk på babord side forut. Idéelt når du trenger mye plass, f eks til teinefiske og intensivt garnfiske. Lasterommet er fortsatt tett og hvitmalt, på nesten 7 m³. Sporty løsning i styrhus både for fører og "co-pilot". Ei dobbeltkøye og ei enkeltkøye forut, samt dusj/WC, dørkvarme.

NYHET

SELFA 32' - LANGVEGG

Her er pantry flyttet opp i styrhus på styrbord side. Det blir da plass til to dobbeltkøyer forut, i to adskilte kabiner, samt ei enkeltkøye. Skottene er tett, og alle andre Selfa sikkerhetsdetaljer er bygget inn i fartøyet. Fortsatt er akterdekket stort, selv om styrhuset er utvidet stb på denne varianten. Selfa Dørkvarme-system er standard på alle båter.

SELFA 32' - KYSTSJARK

Ikke alle har bruk for å seile rundt med 20 knop marsjfart. Kystsark har noe mindre motor. Dette reduserer prisen på båten, drivstoff-forbruket – og farten. Også på kystsark kan det monteres inn hydraulikkanlegg som gir trinnløs fart på sidepropell og dekkstutstyr. Selfa-sjarkene støpes på en solid måte, også denne modellen!

Tlf: 73 82 04 50 / 909 22 915 (dag/kveld) e-post: selfa@selfa.no – www.selfa.no

Selfa Arctic